

14111

DEBRECENI PROTESTÁNS LAP

Róm. 8:31

A TISZÁNTÚLI REFORMÁTUS EGYHÁZKERÜLET HIVATALOS KÖZLÖNYE

Felelős szerkesztő és kiadó:

D. Dr. RÉVÉSZ IMRE

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL: DEBRECEN, KÁLVIN-TÉR 17. SZÁM. (PÜSPÖKI HIVATAL)

Megjelenik havonként kétszer, 1-én és 15-én
Előfizetési ára évi 20 forint

EGYHÁZUNK ÚJ ESZTENDEJE

Az örökkévaló Isten kegyelméből ránk virradt 1948. esztendő, a remélt következővel együtt, nemzeti életünk minden terén a két nagy szabadságharci évre való centenáris visszaemlékezés ünnepi jegyében fog lefolyni. Egyházunk és iskolái ebből az ünneplésből, a szabadság örök, tehát evangéliumi értelmezése szerint, minden hozzájuk méltó módon ki óhajtják venni a maguk gazdag részét. Az ünneplés lelki alaphangját megzendítő újévi harangszóul már e sorokkal egyidejűleg kimegy a gyülekezetekhez a négy püspök közös pásztori levele, de ki fog menni hamarosan, talán már ez év első heteiben egy egyetemes módszeres utasítás is az egyházközségek és az iskolák centenáris ünnepi megemlékezéseire. Egyházkerületi elnökségünk szintén idejében meg fogja adni a fentiekén kívül még szükségesnek látszó eligazításokat. E részben tehát nincs szükség arra, hogy e helyt még külön is gondolatokat vessünk fel és tanácsokat adjunk.

Annak ellenben nagyon is érzem a szükségét, hogy az egyházunkat, tehát egyházkerületünket is pillanatnyilag legjobban érdeklő néhány belső kérdéssel az új év felvirradtán egypár testvéri megjegyzést tegyek.

Hadd említsen ezek között legelsőnek a *hitvalló nyilatkozat* ügyét. Isten iránt mélyen hálás örövendéssel adhatom tudtul, hogy ennek az egyházunk jelenére és legközelebbi jövődjére oly nagyfontosságú lépésnek a megtétele legjobb tudomásom és több vidéki helyen szerzett közvetlen tapasztalatom szerint nagyon és egészben véve korántsem okozott akkora zavarokat, amilyenektől sokan féltek. A gyülekezetek igen nagy többségében, tekintet nélkül azok népességére és összetételére — szórványokban és törpegyülekezetekben épűgy, mint tömeg egyházakban, kisebbségi vagy többségi református területeken, földműves, iparos, munkás vagy ú. n. középosztályi jellegű gyülekezetekben egyformán — a hitvalló nyilatkozat szükségessége és jogossága iránt általában véve nagy és szép megértés, megtételére őszinte vágyakozás nyilvánult meg. Túlás nélkül meg lehet állapítani, hogy ellenkezés vagy húzódozás csak ott mutatkozott, ahol maguk a gyülekezet vezetői, lelkipásztorok és presbiterek, nem tanusítottak az ügy iránt kellő megértést, nem fogták fel elég komolyan, mélyen és felelősen annak jelentőségét és szükségességét, zavarkeltó mellékgondolatoknak kerültek a hatása alá, s ennél fogva elhalogatták az előkészítő munkát, amelyre pedig egy teljes félesztendő állott rendelkezésre. E miatt itt-ott kétségtelenül vannak hátramaradások, de ezeket nem szabad végzeteseknek és helyrehozhatatlannak látnunk. Ahol a Zsinat rendelkezését és intencióját 1947 dec. 31-ig hiánytalanul

teljesíteni nem sikerült, ott az egyházi felsőség szerető és bízó türelemmel várni fog — ha nem is a végeletekig — abban a jó reménységben, hogy Az, aki már elkezdette a jó munkát a szívekben, el is fogja végezni, minden emberi kishitűséget és gyávaságot megszégyenítve. Egyszer kétségtelenül el fog következni — nem is beláthatatlan idő múlva — e téren a szigorú számonkérés ideje, mert Isten titkai sáfárainak e tekintetben is és már földi előjáróik előtt is számot kell adniok a maguk sáfárságáról. De most még egyelőre nem ennek, hanem a lelkekért tusakodó testvéri imádságnak, a kölcsönös segítségnek és támogatásnak, a fáradhatatlan felvilágosításnak és útbaigazításnak van itt csupán az ideje. Csak arra vigyázzunk, hogy ez a kíméleti idő egyetlen lelkipásztor és presbitérium számára se legyen az ördög párnája, hanem a felébredésnek és munkához látásnak talán utolsó nagy alkalma, amelyet mindazoknak meg kell ragadniok, akik rádöbbsentek arra, hogy az időnek vége öhozzájuk is elérkezett. (1. Kor. 10:11.)

A hitvalló nyilatkozattal nem áll közvetlen kapcsolatban, de egyházunknak époly sürgős és époly döntő fontosságú életügye az *evangélizáció*. Nem tudunk eléggé hálát adni Urunknak s az Ő hűséges és fáradhatatlan szolgáinak azért, hogy ez a szent munka egyházkerületünkben a sok tekintetben megint fokozódó nehézségek között is és a nélkülözhetetlen anyagi segéd-eszközök megfogytatkozása ellenére is szakadatlanul folyik. Csak arra vigyázzunk, hogy semmiféle mellékes körülmény és pillanatnyi szorongató szükség hatása alatt se tévesszük szemünk elől az *evangélizáció lényegét*. Az evangélizáció nem azonos a fokozottabb belső gyülekezeti misszióval és célja első renden nem a konkrét egyházi életnek akár lelki, akár anyagi fölerősítése. Erre is rendkívül nagy szükség van, de amikor ebben az *irányban* vezetünk be új módszereket, azokat ne nevezzük „evangélizációnak”. Az evangélizáció a *távolbálók-nak szóló békességhirdetés* (Eféz. 2:17), az Atya szíve kiáltásának továbbadása „a messze tájra” a tékozló fiú után, a vakok szemének megkenése szemgyógyító irral, hogy lássanak (Jel. 3:18) — első renden tehát nem egyházgyarapítás és egyházépítés, hanem az egyház Urához, a lelkek Pásztorához és Felvigyázójához hazahívása és hazaterelése azoknak, akik eltávoztak vagy eredetileg is távol voltak Tőle s e miatt szenvednek, vagy még csak nem is szenvednek. Gyakorlatilag és pillanatnyilag ez azt jelenti, hogy ne nevezzünk ki minden (akármily épületes) vendégprédikációt evangélizációnak s meg nem fáradó lelkiismeretes gonddal nézzük meg azoknak charismatikus alkalmasságát, akiket evangélizációra kérünk és kiküldünk, valamint

nézzük meg azt is, hogy az evangélikus gyülekezetben annak helybeli szolgálói vagy a kívülről segítségére menők, akár lelkészek, akár mások, alkalmasok-e a megfelelő elő- és utómunka elvégzésére. „Vigyázzatok magatokra, hogy el ne veszítsük, amit munkáltunk, hanem teljes jutalmat nyerjünk” (II. János 8) — ez az íge serkentés és számoltasson bennünket szakadatlanul az evangélikus munkájában is. Semmi sem volna borzasztóbb, mint a *divat* vált „evangélikáció” és a *divatossá* vált „evangélikátorok”. Itt helye van és köszönettel kell fogadtatnia minden jóindulatú és felelősségerő, hozzáértő testvéri kritikának, akár honnan jó is az. És minden statisztikák között a leghazugabb a „megtérési” statisztika. Ne engedje Isten, hogy ide jussunk — de azt se engedje, hogy az Ő Lelkének vezetése alatt helyesnek felismert úton egy pillanatra is megálljunk, mert Ő nem áll meg, eljő és nem késik!

Ezeket kívül is nagyon sok lelket szorongató mondanivalóm volna még az új év kezdetén az én testvéreimhez, pásztorokhoz, presbiterekhez, nevelőkhöz, egyéb gyülekezeti tagokhoz és munkásokhoz egyformán. Szólhatnék arról, hogy a *nem-evangélikációs*, pásztori igehirdetésünkben is mennyire végső szükség volna a fokozott tanulmányra és elmélyülésre. Beszélhetnék arról, hogy a keresztyén nevelés és a hitvallásos iskola kérdésében mennyivel erősebb öntudatosságra és áldozatkészségre van szükségünk, mint amennyivel jelenleg

fel vagyunk — ha ugyan vagyunk — vértézve. Elmondhatnám, hogy a gyülekezeti, különösen pedig az ifjúsági misszióknak micsoda döntő hadjáratokra kell felkészülnünk még ebben az esztendőben. Rátehetném a szívekre a gyülekezeti szeretetmunkásságnak az általános inség közepette kivételes bizonyoságtevő és valósággal hitvédelmi jelentőségét. Kérhetném, sürgetve és nagyon nyomatékosan, hogy pásztorok és egyéb egyházi tisztviselők, alsóbb és magasabb fokokon, vegyék sokkal komolyabban, mint ahogy eddig az esetek többségében tapasztalható, az egyházi igazgatás jelentőségét, a rendet, a pontosságot, a felsőség törvényes, jóakaratu és türelmes rendelkezései iránti tiszteletet, a *magunkon kezdődő fejelem* szentségét...

De minderről hadd ne szóljak most részletesebben. Engedje Isten, hogy ez újévi üzenetem legalább azoknak a testvérszíveknek használjon, akik kevés szóból is sokat értenek. És engedje, hogy akik e soraimat olvassák, azok ne énreám figyelmezzenek csupán, aki ma vagyok és holnap már nem leszek, hanem Arra, aki tegnap és ma és örökké ugyanaz.

Ő adjon szíve szerint boldog új esztendőt választott tiszántúli magyar népének, ne mozdítsa ki annak gyertyatartóját helyéből, hanem tegye népét győzedelmessé és adjon neki enni az életnek fájáról, mely az Isten parádicsomának közepette van. (Jel. 2:5, 7.)

Révész Imre.

IRODALOM

Segítség. Az Országos Református Szeretetszövetség naptára. 1948. Ára: 2 forint.

Immár XIII. évfolyama ez a naptárnak, amely annyira közismert és kedvelt, hogy újév előtt máris a legtöbb helyen nem lehetett kapni. A naptárban a múlt és jelen minden fontos problémája benne van: egyházi reform, református munka — és szépirodalom. Méltó arra, hogy minden magyar református ember asztalán ott legyen, hiszen az ilyen naptár egyházi szempontból a legjobb és legkapósabb traktátus is. Nincs közölve a szerkesztő neve, de tudjuk, hogy ez Kiss Ferenc ny. teológiai tanár, aki a gondos szerkesztésért mindnyájunk háláját méltán megérdemli. A gondos kiállításért Debrecen város és a Tiszántúli egyházkerület könyvnyomdávalátatást illeti a dícséret.

Debreceni Képes Kalendárium. 1948. XLVIII. évfolyam. 180 lap. Ára: 8 forint.

Tiszántúlon nem igen kell e Kalendáriumot ismeretlni, mivel a legtöbb helyen kincsként gyűjtik és őrzik régebbi évfolyamait is. E Kalendárium egyébként mindig szinte egyháztörténeti jelentőségű kiadvány volt és az maradt most is. Benne a nemes értelemben vett — minden pártpolitika fölötti — jelen és az igazi magyar mult tudományos és szépirodalmi feldolgozásban megtalálható. Debrecen tudósai, írói és költői, a város vezetői, vagy nagy halottjai egyaránt benne vannak, illetőleg életükről és munkásságukról van méltó megemlékezés. Különös tekintettel van a Kalendárium a közelgő 48-as centenáriumra.

A Magyar Reformátusok Kálvin Kalendáriuma. 1948. Szerkesztette: Fabricius István. Kecskemét, 1947. 112 lap.

Bár a kecskeméti református egyház-megyei lelkészegyesülete adta ki e Kalendáriumot, mégis nagyon megérdemli, hogy ne csak egy egyházmegye területén legyen otthonos, mivel túl a helyi vonatkozásokon, Kálvinról, a magyar reformátusságról népies — vagyis naptár-

szerű —, de igen értékes és komoly feldolgozásokat találunk benne. Kár, hogy több tévedés és sok sajtóhiba van a Naptárban.

HALOTTAINK

Dr. egri MAGOSS GYÖRGY

Debrecen város ny. polgármestere, debreceni egyházunknak évtizedeken át presbitere és az egyházkerületnek ugyancsak évtizedekig tanácsbírája és zsinati képviselője, az 1947. december havának 20–21. napja közti éjjelen, életének 90. esztendejében elszóllított az Ő Urához. Egész ember, egész férfi és egyetlen sziklatömbből kifaragott magyar református jellem szállott vele sírba. A nemes város történetében, melyet félévszázadot jóval meghaladó ideig szolgált s melynek már aránylag rövid ideig tartott polgármestersége előtt is (sőt még a nyugalom éveiben is sokáig) egyik legfőbb szellemi és jogi irányítója volt — elfelejtethetetlen nyomokat hagyott, annyira, hogy Debrecen modern szociális és kulturális fejlődésének egyik legnagyobb alapvetőjéül őt kell tekinteni. Az egyházközösség és az egyházkerület életében törhetetlen egyházhűségével, istenféllemmel minden korszak minden ellentétes áramlatával szemben bátor megvallásával, egyház-kormányzati bölcsességével, a jog és a szeretet szempontjait magasztosan egyesíteni tudó pompás judiciumával messzevilágító és sokáig emlékeztető szolgálatot végzett és példát mutatott. Személyes életében és gondolkodásában a teljes lelkiismereti szabadságot igényelte a maga számára és adta meg minden embertársának; tudott és mert az Ő Ura előtt újra meg újra Nikodémusként és Tamásként megjelenni, de csak azért, hogy új meg új áldásokat kapjon Tőle s újra meg újra meghallja Tőle a biztató szót: „Nem messze vagy az Isten országától.” Életének súlyos megpróbáltatásait, amilyenekhez hasonló kevés halandónak jut osztály-

részül, engedelmesen, bátran, törhetetlen hittel viselte: a sokszorosan villámsújtotta öreg tölgy életének legutolsó napjait tudott mégis lélekben gazdagon gyümölcsözni, szeretteinek, baráti körének üdítő árnyékot nyújtani. Ajkai és élete gazdag példaadásával soha el nem felejtendő magyarázatát adta Isten igéjének: „A bölcsességnek kezdete az Úrnak féltelme.” Emlékeztet életünk fogytáig hálásan áldjuk és szívünkbe rejtjük, szerettei és barátainak, tisztelőinek nagy sokasága számára, magunkon elkezdve, Isten Szent Lelkének vigasztalásáért imádkozunk.

Mikó Imre, a kunhegyesi egyházközösség általános iskolájának tanára december 11. napján évek óta hordozott nehéz keresztyén alatt összeroskadt és váratlanul elhunyt. Temetése december 14-én volt. Emlékeztet az egyházközösség és a tanítványok nagy serege kegyelettel őrzí.

HÍREK

Legközelebbi egyházkerületi tanácsülésünk, ha az Úr akarja és élünk, **február hó 17-én, kedden lesz.** Ez alkalommal a szükséghez képest időszaki bírósági és egyéb üléseket is tartunk.

Az egyházkerületi közgyűlés napjait az elnökség **augusztus hó 23–26-ra** tervezi. E napokat azért tartjuk alkalmasnak, mert ezeken a Kollégiumban a közgyűlési tagok számára előreláthatólag ingyenes szállást és olcsó ellátást tudunk biztosítani. Ez által el szeretnők érni azt, hogy végre tarthassunk egy olyan közgyűlést, amely nemcsak szűken határozóképes számú tagokból áll, hanem hatalmas egyházkerületünk közönségének számbelileg is megfelelő képvisellete. Létfontosságú kérdéseinkben való mai tanácskozásainkhoz és döntéseinkhez nem érezzük elég erős bázisnak az alkotó tagoknak azt a csaknem minimális számát, amellyel három év óta a viszonyok kényszerítése miatt be kellett érünk.

Kérjük az egyházmegyeiket, hogy a kánoni látogatások és közgyűlések dátumainak megállapításánál — valamint a összes missziói munkákat, hogy nyár

programjuk időpontjainak kitűzésénél a közgyűlés tervezett dátumára legyenek figyelemmel.

Evangélizációs konferencia volt Zsákán. A most megalakult biharérmelléki és a szomszédos egyházmegyék lelkipásztorai, tanítói és presbiterei gyűltek össze, hogy 3 napon keresztül elmélyüljenek az Ige tanításaiba. A főtárgy a megtérés volt. A zsákai gyülekezet élén Gerzsenyi István lelkipásztorral és családjával, szíves testvéri szeretettel fogadták és látták el a konferencia résztvevőit. Kedves jelenete a zsákai konferenciának, hogy a görögkeleti egyház is, lelkészével együtt részt vett a konferencia tagjainak ellátásában, sőt a konferencián is. Esténként a gyülekezet vett részt evangélizációs istentiszteleteken, amelybe bekapcsolódott a szomszédos Furta is, mert ugyanabban az időben Juhász Sámuel lelkipásztor kérésére Furtán is voltak evangélizációs istentiszteletek. Minden este több helyen házi istentiszteleteket is tartottunk, melyekre nagyon szépen jöttek el a szomszédos házak lakói. Az evangélizációs konferenciát D. Dr. Révész Imre püspök vezette. Ő tartotta a bibliatanulmányt a megtérésről, végezte az evangélizációs istentiszteletet az első alkalommal, részt vett a házi istentiszteleteken és a tanítói és presbitéri konferencián összefoglalta az egyháztag-ság megbeszéléseit. Szolgáltak még Hegedűs Kálmán, az egyházmegye új esperese, Költő Gyula váncsodi, Román László toldi és Tamás Ferenc egyházkerületi missziói lelkészek.

A hajdúhadházi gyülekezet evangélizációs programjában az elmúlt héten Molnár Zoltán esperes meghívására és előkészítése szerint szép gyülekezeti alkalom volt. Összegyűjtötték a fiúkat, leányokat, asszonyokat. Különösen áldott volt a befejező szeretetvendégség. A szolgálatokat Dr. Ferenczy Károly egyházkerületi főjegyző és felesége : Dr. Ferenczy Károlyné és Tamás Ferenc egyházker. missziói lelkész végezték. A hajdúhadházi gyülekezetnek a háborúban rommá lett templomának a megépítése most a főgondja. Imádkozunk, hogy segítse őket az Isten ebben a nehéz munkában!

Evangélizációs szolgálatok voltak az elmúlt időben Hajdúszoboszlón, Debrecenben a Nyilastelepen, a Csapókerthben és a Mester-utcán, Fábriánháza, Apágyon, Nagykállóban és Encsencsen. A szolgálatokat végezték : D. Dr. Illyés Endre lelkészkepzőintézeti tanár, Pap Béla karcagi, Farkas László nyirgyulaji, Dr. Dezső László katonalelkész, Dr. Kiss Tihamér László tanítóképzőintézeti igazgató, Borbély Béla, Fekete Sándor, Szabó Gábor püspöki titkár és Tamás Ferenc missziói lelkész. Evangélizáció volt ugyancsak Hajdúszámonban is, ahol a szolgálatokat Úry Ferenc konyári és Dr. Tomay Dezső derecskei lelkipásztorok végezték.

Megalakult az új biharérmelléki egyházmegye. A választások is most zajlottak le. Esperessé Hegedűs Kálmán nagykeréki lelkipásztort választották, egyházmegyei gondnok Dr. Barcsay Károly lett. Az egyházmegye tisztikarának a beiktatása január 9-én lesz Berettyóújfaluban.

Evangélizációs konferencia volt Csökmön, Andó Ferenc lelkipásztor buzgó előkészítésében. A környékbeli lelkipásztorok és tanítók is szép számmal összegyűltek. A templomot minden este megtöltötte a vágyakozó gyülekezet. Különösen megkapó jelenség volt a házi istentiszteletek szépen megszervezett módja. A látogatások során a betegeket keresték fel. A szolgálatokat Juhász Sándor vésztdői, Költő Gyula váncsodi, Tamás Ferenc egyházkerületi missziói lelkészek végezték. A leányoknál és az

asszonyoknál Irlanda Sára leánytitkár végzett áldott szolgálatokat.

Szabó Géza segédlelkészt hívta meg egyhangúlag lelkipásztorának a tiszánagyfalui egyházközség. Beiktatása december 21-én volt. A beiktatás után az új lelkipásztor házasságot is kötött. Legyen áldás és béke a sok próbáltatáson átmént és sok háborús kárt szenvedett gyülekezeten és fiatal lelkipásztorán.

Szeretettel kérjük lapunk minden olvasóját, hogy a esatolt 503,237. sz. esekklapon a folyó évi 20— Ft-os előfizetési díjat s az esetleges múltévi hátralékot mielőbb fizesse be.

Berek Péter biarnagybajomi segédlelkészt hívta meg egyhangúlag a Ballay Aladár nyugdíjazásával megüresedett lelkipásztori állásra a dancsházai gyülekezet. A beiktatást december 14-én Dr. Szász Imre esperes végezte. Isten áldása legyen a gyülekezeten és lelkipásztorán.

Apágyon egyhetes evangélizációs szolgálat volt karácsony előtt. A szolgálatokat Szabad Károly és Komolay Sándor nagykállói segédlelkészek és Szabó Gábor püspöki titkár végezték.

Nagykállóban a karácsony előtti héten Farkas László nyirgyulaji, Pap Béla karcagi lelkipásztor és Szüle Miklós nyiregyházi vallásoktató-lelkész végezte az evangélizáció szolgálatát.

Szabolcs egyházközség a háború folyamán tönkrement templomát főleg saját erejéből megújította. A templom felszentelése december 8-én történt meg. Az igehirdetés szolgálatát Porzolt István esperes végezte. Hisszük, hogy a gyülekezetben a lelki templom építése is megtörtént.

Rápolti László ramocsaházi lelkipásztor állását elcserélte Mikola István hengács-nyomári lelkipásztorral. Mikola István ramocsaházi lelkipásztori állását december 1-én foglalta el.

Oklevéltérnytelenítés. Az Egyetemes Konvent elnöksége Bartha Zoltán Dezső tiszarádi lelkipásztor 1931 február 5-én 97—1931. sz. alatt Debrecenben kiállított I. és 1933 október 13-án 175—1933. sz. alatt kiállított II. — a háború pusztításai következtében megsemmisült — eredeti oklevélét érvénytelenítette s a másodlat kiállítására az engedélyt megadta; ugyanakkor **Nagy László** újpest-újvárosi vallásoktató-lelkész 1932 szeptember 15-én 9. sz. alatt Budapesten kiállított II. lelkészkepzési bizonyítványát érvénytelennek nyilvánította a konventi elnökség és a másodlat kiállítására az engedélyt megadta.

A tiszántúli református egyházkerület nőszövetsége közli az érdekeltekkel, hogy 1947 augusztus 15-én közzétett színmű pályázati hirdetése várokozson felüli nagy érdeklődést keltett. Olyan sok színmű érkezett be, hogy a bírálóbizottság nem tudja elvégezni munkáját ebben az évben, mint ahogyan tervezték, hanem csak 1948 januárjában fognak dönteni.

HIVATALOS KÖZLEMÉNYEK

A tiszántúli református egyházkerület püspöki hivatalától.

3846—1947. szám.

TÁRGY: Lelkészkepzítő vizsgák ideje 1948 februárjában.

KÖRLEVÉL.

A nagytiszteletű esperes urakhoz.

Az érdekeltekkel leendő közlés céljából tudatom, hogy legközelebbi I. és II. lelkészkepzítő vizsgákat 1948 február hó 17—19 napjain tartjuk.

A zárthelyi írásbeli vizsgát az I. és

II. vizsgára jelentkezők részére február hó 17-én (tizenhetedikén) kedden délután 8 órától lesz a Kollégiumban.

Az I. lelkészkepzítő szóbeli vizsgát február 18-án (tizennyolcadikán), szerdán, a II. lelkészkepzítő szóbeli vizsgát február 19-én (tizenkilencedikén), csütörtökön tartatik reggel 8 órától a Kollégium kistanácstermében.

Mindkét vizsgára jelentkezni az írásbeli vizsgát megkezdése előtt kell a Kollégiumban, az I. vizsgát tevők a lelkészkepzőintézeti h. igazgató urnál, a II. vizsgát tevők az egyházkerületi lelkész főjegyző urnál. Ekkor kell benyújtani a megfelelő okmányokat (végbizonyítvány, szolgálati bizonyítványok, lelkész szolgálati napló) is.

Közlöm, hogy a II. lelkészkepzítő vizsgálati bizottság csak olyan szolgálati bizonyítványt fogad el, amelyben nemcsak a segédlelkész szolgálatára történt bejegyzés, hanem legalább egy évi időtartamra a tényleges segédlelkész szolgálat is igazoltatik.

A vizsgálat díja 60— Ft.

Az I. oklevélre 6— Ft okmánybélyeg, a II. oklevélre 25— Ft okmánybélyeg szükséges.

3888—1947. szám.

TÁRGY: Igazolatlan óramulasztások miatt törölt tanuló pótvizsgálata és visszavétele anyaintézetébe.

A középiskolák igazgatóságához!

A vallás- és közoktatásügyi miniszter úrnak 139,090—1947. V. 2. ü. o. szám alatt hozott elvi jelentőségű rendelkezését érdekelt intézetekkel közlöm:

„...liceumi tanuló 1947. évi május hó 5-ig rendes tanulója volt a liceum (tanítóképző) IV. osztályának. Akkor az intézet igazgatója a heti óraszámot elérő igazolatlan mulasztásai miatt a Rendtartás 36. §-ának 12. pontja alapján a nyilvános tanulók sorából törölte. A tanuló szolgálati úton felterjesztett folyamodványában most az kéri, hogy a IV. osztályról vizsgálatot tehesen, annak sikere után pedig beiratkozhassék az anyaintézet V. osztályába.

Szíveskedjék püspök úr az intézet igazgatója útján értesíteni a folyamodót, hogy sem a vizsgálatra való bocsátását, sem pedig az anyaintézetbe való visszavételét nem engedélyezhetem.

Az igazolatlan óramulasztások miatt törölt tanulók fegyelmi vétsége és büntetése a Rendtartás 45. §-a és 36. § 10. pontja értelmében ugyanis annyira nyilvánvaló, hogy a tanulót fegyelmi vizsgálat nélkül és az intézetből kizártnak kell tekinteni és így a Rendtartás 10. §-ának 1. pontja szerint iskolájába többé nem vehető fel.

Minthogy pedig az 1938. évi XIII. tc. 20. §-ának 1. pontja és 67,356—1947. VI. ü. o. VKM. sz. rendelet szerint sem a liceumban, sem a tanító(nő)képzőintézetben magánvizsgálata nem engedélyezhető, s mert pótlóvizsgálatra semmiféle jogosultsága nincs, sőt arra nem is méltó, a folyamodó tanulmányait más intézetbe való felvétele esetén csak az osztály megismétlésével folytathatja.

A Rendtartás 8. §-ának 2. és 97. §-ának 4. bekezdésében említett pótlóvizsgálat ugyanis csak abban az esetben engedélyezhető, ha az nincs ellentétben a 97. § 5. bekezdésében megállapítottakkal, vagyis ha a tanuló önhibáján kívül (betegség stb.) volt kénytelen tanulmányait akár kimaradással, akár távolmaradással abbahagyni (lásd még a 105. §-t is).“

3892—1947. szám.

TÁRGY: Hivatalos nyomtatványok beszerzése.

A közép- és középfokú iskolák igazgatóságaihoz!

A vallás- és közoktatásügyi miniszter úrnak 180.913—1947. V. 1. ü. o. szám alatt a tankerületi főigazgatókhoz intézett alábbi rendeletét tudomásulvétel céljából szözszerinti másolatban közlöm:

„Hívja fel főigazgató úr a tankerületében levő, rendelkezésem alá tartozó gimnáziumok, leánygimnáziumok, tanító(nő)képzőintézetek és óvónőképzőintézetek igazgatóit, hogy az állami nyomda termelőképességének lehető teljes kihasználása és az állami nyomda rendelkezésére álló papírmennyiség gazdaságosabb felhasználása céljából hivatalos nyomtatványszükségletüket a lehetőség szerint az állami nyomdánál szerezzék be.”

3906—1947. szám.

TÁRGY: Lélektani vizsgálatok.

Valamennyi iskola igazgatóságához!

A budapesti Egyetemi Lélektani Intézet (VIII., Múzeum-körút 6) munkaközössége nevében Dr. Nagy Mária egyetemi tanáregéd, okleveles református vallásanár felajánlja az intézet lélektani munkáját református alsó-, közép- és középfokú iskoláink számára. A lélektani vizsgálatokat komoly elméleti tudással és gyakorlati képzettséggel rendelkező, megfelelő lelkeségű szakemberek végzik. A vizsgálatok díját a kívánalmak szerint esetenként állapítja meg az intézet. A díjat a vizsgálatra önként jelentkező növendékek fizetnek, tehát az iskolákra ezzel kapcsolatosan semmiféle anyagi teher nem hárul. A vizsgálatokból befolyó tiszta jövedelmet kísérleti, kutató munkára fordítanak. Az intézet munkájára és ajánlkozására alsó-, közép- és középfokú iskoláink figyelmét felhívom.

3907—1947. szám.

TÁRGY: Iskolai év szorgalmi idejének szabályozása.

Valamennyi iskola igazgatóságához!

Felhívom nép-, általános, közép- és középfokú iskoláinkat, hogy a 175.000—1947. VKM. sz. rendeletben foglaltakhoz alkalmazkodjanak, s az iskolák igazgatói az 1947—48. iskolai év szorgalmi idejének megállapítása tárgyában a tanfelügyelet javaslatát a rendelet 2. §-ának 2. bekezdése és 3. §-ának 1. bekezdése alapján terjesszék fel a közép- és középfokú iskolák közvetlenül, a többi iskolák illetékes esperesük útján a püspöki hivatalhoz.

3908—1947. szám.

TÁRGY: Hároméves terv célkitűzéseivel való foglalkozás.

Valamennyi iskola igazgatóságához!

Felhívom nép-, általános, közép- és középfokú iskoláinkat, hogy a vallás- és közoktatásügyi miniszter úrnak a hároméves tervben elért eredmények ismertetése tárgyában kiadott 165.000—1947. III. fő. sz. rendeletéhez a 127. szoltár szellemében alkalmazkodjanak.

3909—1947. szám.

TÁRGY: Átköltözködés alkalmával felszámítható illetmények.

Az iskolafenntartó egyházközösségekhez!

A magyar köztársaság kormánya 12.710—1947. korm. sz. rendeletével megállapította a közszolgálati alkalmazottak átköltözködése alkalmával felszámítható illetményeket. Arra való tekintettel, hogy az 1933. évi V. egyh. tc. 99. §-a kimondja, hogy: „Az igazgató a rendes, helyettes és más tanárok javadalmazásának mértéke (fizetése, lakáspénze és egyéb illetménye) azonos az állami középiskolák igazgatóinak és tanárainak mindenkori javadalmazásával”, szemelött tartva továbbá azt, hogy az V. egyh. tc. 73. §-a a tanító(nő)képzőintézetek tanárait, a 60. § a polgári iskolák tanárait, a 32. § pedig a népiskolák tanítóira az előbbivel hasonlóképpen rendelkezik, végül arra is figyelemmel, hogy iskoláink tanító- és tanárihiánnyal küzdenek s nem egy esetben a tanítói, tanári állásra kiírt pályázatok azért sem eredményesek, mert fenntartótestületeink a megválasztott tanító, tanár átköltözködési költségeit sem fedezik, iskolafenntartó egyházaink figyelmét felhívom a magyar köztársaság kormányának 12.710—1947. korm. sz. rendeletére azzal, hogy megválasztott tanítóikat, tanárait legalább e rendeletben megállapított mérték szerint részesítsék költözködési átalányban.

3910—1947. szám.

TÁRGY: Általános iskolai választható tárgyak és gyakorlatok tanítása.

Az általános iskolák igazgatóságaihoz!

Felhívom általános iskoláink igazgatóit, hogy az általános iskolai választható tárgyak és gyakorlatok tanítása tárgyában kiadott s a Köznevelés 1947 november 15-i 22. számában közzétett 165.500—1947. VKM. sz. rendeletet azzal a módosítással hajtsák végre, hogy a 2. § 1. pontja helyébe a következő szöveg kerül: „Az az V. osztályos tanuló, aki a választott tárgyból vagy gyakorlatból az iskolai év végén elégtelen osztályzatot kapott, nem sikerült javítóvizsgálat után a következő iskolai évben köteles abban az iskolában tanított más, képességeinek inkább megfelelő tárgyat, vagy gyakorlatot választani.”

3911—1947. szám.

TÁRGY: Kooperáló általános iskolák tankönyvellátása.

A kooperáló általános iskolák iskolaszékeihez!

Az Egyetemes Konvent elnökségi tanácsának 35—1947. sz. határozata alapján további intézkedés céljára felhívom az esperes urakat és kooperáló általános iskoláink iskolaszékeit, hogy a kooperáló másik fél közvetlen tanügyi hatóságával a kooperáló iskolában használandó tankönyvek kérdésében a tanítótestület javaslatának figyelembevételével állapodjanak meg.

Debrecen, 1947 december 27.

Révész Imre,
püspök.**PÁLYÁZATI HIRDETMÉNYEK**

Bakonszeg (Bihar vm.) református egyházközösség presbitériuma 21 napi határidővel pályázatot hirdet a *IV. számú tanítónői* állásra. Fizetés, kötelesség törvény szerint. Lakás nincs. Állás azonnal elfoglalandó.

Füzesgyarmat református egyházközösség pályázatot hirdet az engedélyezett *XIV. számú tanítói* állásra. Előnyt jelent az angol, esetleg német nyelv tanítási tudása. Határidő 21 nap. Pályázatok református lelkész hivatalhoz küldendők.

Ibrány református iskolaszéke általános iskolájához, 21 napi határidővel *II. sz. fitanítói* állásra pályázatot hirdet. Helyi javadalom 10%, többi államsegély. Kötelesség törvényszerű. Vasút helyben. Állás azonnal elfoglalandó. Válaszbélyeges borítékkal kérvények Református Iskolaszék elnökéhez küldendők.

A kunhegyesi református egyházközösség presbitériuma pályázatot hirdet *III. és XI. férfitanítói* állásra 21 napos határidővel. Fizetés és kötelesség törvényszerű. Helyi javadalom 10%.

Mezőladány református egyházközössége 21 napos határidővel pályázatot hirdet újonnan szervezett *II. tanítónői* állásra. Kötelesség, fizetés törvényszerű.

Szentes református iskolaszéke általános iskolájánál halálozás folytán megüresedett 20%-os helyi hozzájárulásos *XV. számú* és lemondás folytán megüresedett 10%-os helyi hozzájárulásos *XIX. számú férfitanítói* állásra 21 napi határidővel pályázatot hirdet. A választásnál csak kellően felszerelt kérvények jöhetnek tekintetbe. Olyan okleveles tanítók, akik polgári iskolai, vagy gimnáziumi tanári (lehetőleg magyar-német szakos) oklevéllel rendelkeznek, előnyben részesülnek. Természetben lakás nincs. Az állás jogerőre emelkedés után azonnal elfoglalandó. Kérvények „Református Iskolaszék, Szentes” címére küldendők.

A vértesi református egyházközösség 21 napi határidővel pályázatot hirdet a nyugdíjazás folytán megüresedett *II. számú férfitanítói* állásra. Díjlevél rendezés alatt van. Kötelesség törvényszerű. Az egyházközösség lakást nem biztosít.

Lelkész urak figyelmébe!

Megrongált tornyok javítását, fedését és festését anyaggal és anyag nélkül bárhol vállalom.

Hívásra leutazom.

Kathy Imre
toronybádogos

Debrecen, Miklós-u. 28

Lelkeszi palástokat

finom anyagból készít
és javításokat vállal

Gönczy Viola

Debrecen,

Baltazár Dezső-u. 22.